

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 20 iyun 2026-cı il №42 (3044) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin xalqımıza və şəhərlərimizə qarşı törətdiklərini heç vaxt unutmayaçağıq

İyunun 18-də Bakıda İslam İnkişaf Bankı Qrupunun 2026-cı il üzrə İllik Toplantılarının açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib. Əvvəlcə birgə foto çəkdirilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib. Sonra "Qurani-Kərim"dən ayə oxunub. Daha sonra İslam İnkişaf Bankı (IsDB) haqqında videoçarx nümayiş olunub. Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- İslam İnkişaf Bankı Qrupunun hörmətli cənab sədri. Əziz qonaqlar, xanımlar və cənablar. Mən illik Toplantının bütün iştirakçılarını salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Qrupa, onun sədrinə və bütün heyətə Azərbaycanı illik Toplantıya ev sahibliyi edən ölkə kimi seçdiklərinə görə olduqca minnətdaram. Bu, bizim üçün böyük şərəfdir və aramızda güclü əlaqələrin olmasını bir daha göstərir. Mən Azərbaycanda islahatlara verdiyi davamlı dəstəyə, Bankın gələcəyə doğru irəliləməsində planlarına və ölkəmizə səmimi münasibətinə

görə cənab sədr doktor Əl-Casirə şəxsən təşəkkürümü bildirmək istərdim. Doktor Əl-Casirə artıq Azərbaycana dəfələrlə səfər edib və həmçinin azad edilmiş ərazilərdə iki dəfə səfərdə olub. Bu isə hamımızda xüsusi məmnunluq yaradır. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan ikinci dəfədir ki, illik Toplantıya ev sahibliyi edir və bu, həmçinin sıx əlaqələrimizi, əməkdaşlıq səviyyəsini və birgə fəaliyyətin miqyasını aydın şəkildə göstərir. 2010-cu ili çox yaxşı xatırlayıram. O vaxt biz ilk dəfə toplantıya ev sahibliyi edən ölkə idik. Həmin illik Toplantı Qrup ilə tərəfdaşlığımıza, eləcə də iqtisadiyyatı şaxələndirmək üçün Azərbaycanın həyata keçirdiyi islahatlara, enerji sektorundan asılılığı azaltmağa güclü təkan verdi. O vaxt

dan etibarən Azərbaycanda və ətrafda çox dəyişikliklər baş verdi. Dəyişməyən yeganə məsələ Azərbaycanın sabit və uğurlu inkişafı oldu. Bu, milli maraqlara əsaslanan, global səhnədə bütün iştirakçılarla yaxşı münasibətlərin qurulmasına, uğurlu inkişafımıza qəti sadiqliyimizə söykənən siyasətimizin təzahürüdür. Uğurlu inkişaf bir çox meyara əsaslanır. Azərbaycan cəmi 35 ildir ki, müstəqildir. Müharibə, işğal, humanitar fəlakət, vətəndaş müharibəsi və digər çətinliklərlə səciyyələnən ilk iki il istisna etməklə, qalan dövr ölkənin sabit inkişafı ilə yadda qaldı. Bu isə hər hansı ölkənin uğuru üçün əsas ilkin şərtlərdən biridir. Sabitlik pozulduqda biz inkişaf haqqında heç danışa bilmərik. Beləliklə, sabitlik, - yəni, bu gün Azərbaycanın real-

lığını təşkil edən siyasi, iqtisadi və sosial sabitlik, - nəinki inkişafımızın əsas meyarıdır, o cümlədən regional inkişaf göstəricisidir. Çünki Azərbaycan regional və global səviyədə güclü əlaqələr sayəsində bir çox aspektlərdə artıq mühüm iştirakçıya çevrilib. Müstəqil xarici siyasətimiz beynəlxalq ictimaiyyətin güclü dəstəyini qazanıb. Dostlarımızın sayı ilbəl artır. Beynəlxalq ictimaiyyətin verdiyi dəstək çox nümunəvi anlarda öz əksini tapır. Məsələn, namizədiyimiz müxtəlif təsisatlar üçün namizədlər siyahısında var idi və biz tam mütləq dəstəyi qazandıq. Bu hal bir neçə il əvvəl BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına namizəd olduğumuz zaman müşahidə edildi. O vaxt biz 155 ölkənin dəstəyini qazandıq. Bu hal 120 ölkədən ibarət və BMT-dən sonra ikinci ən böyük beynəlxalq qurum olan Qoşulmama Hərəkatının sədrliyinə namizəd olduğumuz zaman özünü büruzə verdi. Biz yekdilliklə seçdik və nəinki seçildik, sonradan sədrliyimiz müddəti yekdilliklə uzadıldı. Bütövlükdə, bu, beynəlxalq dəstəyin təzahürü idi. Bəzən "beynəlxalq ictimaiyyət" sözünü eşitdikdə bəziləri düşünür ki, o, inkişaf etmiş ölkələrdən ibarət bir məhdud qrupdur və eger belə demək olarsa, bu adı özünə seçən ölkələr tərəfindən belə yanaşılır. Lakin bu, yanlış yanaşmadır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Milli Müdafiə Nazirliyi:

Türkiyə regionda davamlı sülh, təhlükəsizlik və sabitliyə ümid edir

Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyi ABŞ ilə İran arasında münafişənin sona çatdırılması haqqında memorandumun imzalanmasından məmnunluğunu ifadə edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nazirlik imzalanan sənədin regionda davamlı sülh, təhlükəsizlik və sabitliyin bərqərar olmasına töhfə verəcəyinə ümid etdiyini bildirib. Müdafiə Nazirliyi qeyd edib ki, Ankara sülhün və sabitliyin qorunmasına prioritet vəzifə kimi baxmağa davam edəcək, problemlərin dialoq və diplomatiya yolu ilə həlli səylərini dəstəkləyəcək. "Bu kontekstdə razılaşmalara əməl etmək və dialoqun sabotajı cəhdlərinin qarşısını almaq üçün bütün maraqlı tərəflərin sayıqlıq, təmkin və məsuliyyət göstərməsi vacibdir. Hörmüz boğazındaki hadisələr Türkiyənin diqqət mərkəzindədir. Dəniz ticarətinin və gəmiçilik təhlükəsizliyinin qorunması, enerji təchizatının təmin edilməsi global sabitlik üçün çox vacibdir. Ölkəmiz beynəlxalq hüquq çərçivəsində bu məqsədlərə çatmağa yönəlmiş səylərə töhfə verməyə hazırdır", - deyər Türkiyə Müdafiə Nazirliyi əmin edib.

Ötən həftə 51 mina və 497 partlamamış digər hərbi sursat zərərsizləşdirilib

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işğaldan azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə fəaliyyətinə cəlb olunmuş qurumlar tərəfindən iyunun 8-15-də icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair məlumat açıqlayıb. ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, ötən həftə Tərtər, Ağdərə, Kəlbəcər, Ağdam, Xocalı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilanda aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhinə 29, tank əleyhinə 22 mina və 497 partlamamış digər hərbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib, 1668,8 hektar ərazi mina və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib.

Qədim və orta əsrlərdə Azərbaycan ərazisi tez-tez işğalçı yürüşlərə məruz qalır, müxtəlif imperiyaların təsir dairəsinə düşürdü. Bu hücumların qarşısını almaq, yadelli basqınlardan qorunmaq məqsədilə ölkənin müxtəlif bölgələrində müdafiə istehkamları, qalalar və istinad divarları inşa edilmişdi. Xüsusilə orta əsrlər dövründə tikilmiş bu möhtəşəm müdafiə qurğuları düşmən hücumlarının dəf edilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Bəzi qalalar öz möhkəmliyi və elçatmazlığı ilə hətta düşmən hökmdarlarının belə heyrətinə səbəb olurdu. Belə müdafiə istehkamlarından biri də Azərbaycanın tarixi-mədəni irsinin qiymətli nümunələrindən sayılan Əlincə qalasıdır.

Fatehlərə meydan oxuyan Əlincə qalası

Tarixi mənbələrdə "Alıncaq", "Alancıq", "Əlincək" və "Əlincə" şəklində adı çəkilən qala Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa rayonunda, Əlincəçayın sağ sahilində, Yalıncaq dağının zirvəsində yerləşir. Əlincə qalasının etimologiyası ilə bağlı fikrə görə bu ad qədim türk dilində "dağın alın hissəsi" mənasını verən

"alın" və "qənimət" anlayışı daşıyan "alinc" sözləri ilə əlaqələndirilir. Xalq dilində Əlincə qalası "Əlincək", yəni, "əlini çək" kimi də səsləndirilirdi ki, bu da qalanın alınmazlığı və məğlubedilməzliyi ilə bağlı təsəvvürlərə əsas verir. Elxanilər dövründə müəyyən dağıntılara məruz qalan Əlincə qalası sonrakı dövrlərdə yenidən bərpa edilib. Əlincə qalası haqqında tarixçilərdən Nəsovi (XIII əsr), Şərəfəddin Əli Yəzdi (XV əsr), türk səyyahı Övliya Çələbi (XVII əsr) və başqaları məlumat vermişlər. Övliya Çələbi Əlincə qalasından bəhs edərək, onun Qütbəddin tərəfindən inşa edildiyini qeyd etmişdir.

(Ardı 6-cı səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin xalqımıza və şəhərlərimizə qarşı törətdiklərini heç vaxt unutmayacağıq

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Beynəlxalq ictimaiyyət bütün dünyadan, BMT-yə üzv olan ölkələrdən ibarətdir. Dünyanın tam mütləq əksəriyyətinin dəstəyini qazanmaq, artıq söylədiyim kimi, həqiqətən, yalnız bəyanatlar əsasında deyil, praktiki addımlara əsaslanan hörməti göstərir. İslam İnkişaf Bankı Qrupunun 2010-cu ildə keçirdiyi illik Toplantısından sonra biz bir çox beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edən ölkə olmuşuq. Ən sonuncular sırasında əla nəticələrlə seçilən 2024-cü ildə keçirilmiş uğurlu COP29 tədbirini qeyd etmək istədim. Eyni zamanda, böyük beynəlxalq toplantılardan olan Ümumdünya Şəhərsalma Forumu ötən ay Azərbaycanda uğurla keçirilmişdir. Bir çox digər tədbirlər də gözlənilir.

Bir sözlə bu, fəaliyyətimizin şəxələndirilmiş gündəliyini bir daha göstərir. Azərbaycan Avrasiya ölkələrini birləşdirən, xüsusən də enerji təchizat zəncirlərinin etibarlı olmadığı, o cümlədən enerji təhlükəsizliyinin hər bir ölkənin milli təhlükəsizliyinə çevrilən əsas amillərdən biri hesab edildiyi bir vaxtda onlara lazımı enerjini təchiz edən irimiqyaslı enerji infrastrukturunu layihələrini irəli sürən, maliyyələşdirən və icra edən qlobal sahənin mühüm iştirakçısına çevrilib.

Çox müsbət sərmayə siya-

ilbəl artır və artmaqda davam edəcək. Neft təchizatı daha çox ölkələri əhatə edir və bu, hasilatçı, tranzit ölkələrə və istehlakçıların hamısına fayda gətirir.

Beləliklə, bu, yaradılmış komanda işidir və həqiqətən, layihələrin mürekkəb icrası, maliyyələşməsi, relyefi, qarşımızda olan müxtəlif siyasi maneələr baxımından unikaldır.

Biz əsasən infrastrukturaya sərmayə yatıraraq diqqətimizi təkcə ölkə daxilindəki infrastruktur üzərinə yox, ölkə daxilində olan beynəlxalq əhəmiyyətli infrastrukturaya cəmlədik. Digər sözlə, biz bildiyiniz

mi, Azərbaycandan keçən dəhlizlər bir çox ölkələr üçün əlaqələndirilmiş və koordinasiya olunmuş nəqliyyat vətərinə yaradır. Əlbəttə ki, bir çox işlər görülməlidir və yeri gəlmişkən, bu, bizim prioritetlərimizdən biridir.

Azərbaycanın iqtisadi inkişafı müsbətdir və qeyd etdiyim kimi, iqtisadiyyat sabitdir. Biz dəyəri 350 milyard ABŞ dollarından çox olan birbaşa investisiyaları, onların yarısını son 20 ildə demək olar ki, xarici mənbələrdən cəlb edə bilmişik. Bizim investisiya planlarımız davam edir, çünki bu gün investorlar sabit yerlərin axtarışındadır. Əfsuslar olsun ki, vaxt ötdükcə sabit yerlərin sayı artmır. Təəssüf ki, bu, günümüzün reallığıdır. Buna görə yaxşı investisiya mühiti, investisiyaların qorunması, qanunvericilik bazası və artıq həyata keçirilmiş layihələr bizə təkcə enerji sahəsinə yox, həm də qeyri-enerji sahəsinə investisiyaları cəlb etməyə imkan verir ki, bu da, yeri gəlmişkən, bizim prioritetlərimizdən biridir. Biz bu barədə 16 il bundan əvvəl Bakıda keçirilmiş İslam İnkişaf Bankının illik Toplantısında danışdıq və o vaxtdan bəri biz dəyişmişik.

Bu gün qeyri-neft və qaz sektorunun ÜDM-də payı 70 faizdən artıqdır ki, bu da özlüyündə əlamətdar bir nailiyyətdir. Lakin biz ixracımızda neft, qaz və qeyri-neft və qaz sektorunun balansının dəyişdirilməsini davam etdirmək üçün gərgin çalışmalıyıq. Bu gün ixracımızın mütləq əksəriyyətini enerji resursları təşkil edir. Beləliklə, biz vəziyyəti dəyişmək üçün çox gərgin çalışırıq və bunun üçün əlbəttə ki, bizə daha çox islahatlar, daha çox investisiyalar və yeni bazarlar lazımdır və bu da problemdir. Çünki bazarlar uğrunda, mənbə deyərdim, çox fəal mübarizə gedir. Beləliklə, iqtisadiyyatın şəxələndirilməsi artıq reallıqdır, lakin biz, əlbəttə ki, davam etməliyik.

Biz xarici borcumuzu azaltmağa nail olduq. Bu, mənim tərəfimdən bir neçə il bundan əvvəl qarşıya qoyulmuş bir hədəf idi və biz buna nail olduq və hətta planlaşdırdığımızdan artığına nail olduq. Bu

gün xarici borcumuz ÜDM-in yalnız 6 faizini təşkil edir, odur ki, biz yenidən borc götürməyə başladığımızı, lakin biz yenidən borc götürməyə başladığımızı və əlbəttə ki, bizim müraciət etdiyimiz birinci maliyyə institutu İslam İnkişaf Bankı idi. Çünki bizim bu Bankla güclü əlaqələrimiz, ortağ tariximiz və çox məhsuldar, konstruktiv münasibətlərimiz var.

Toplantı zamanı yeni infrastruktur layihələrinə təkan vermək üçün bir çox müqavilələr imzalanacaq və onlar da, öz növbəsində, qeyri-neft sektorunun dəyərinin artma-

əhatə edən bir neçə sosial dəstək layihəsinə icra etmişik. Yoxsulluğun və işsizliyin azaldılması da hədəflərimizdən biri idi və biz buna uğurla nail olduq. Bu gün yoxsulluğun və işsizliyin səviyyəsi təqribən 5 faiz təşkil edir. Məşğulluqla bağlı olan məsələlər əhəli artmaqda olan istənilən digər ölkə kimi, bizim də diqqətimizin mərkəzində olacaq. Çünki əhəli artdığı zaman, - təəssüf ki, müsəlman ölkələrində bu tendensiyanın davam etdiyini hamımız bilir, - bunun, eyni zamanda, özü ilə bir çox çağırışlar gətirdiyini də bilir. Çünki siz iş yerləri yaratmısınız, daha çox sosial infrastruktur və ümumiyyətlə, infrastruktur qurmuşunuz. Beləliklə, bu məsələ - işsizlik səviyyəsinin çox aşağı səviyyədə saxlanması həmişə diqqət mərkəzində olacaq.

Əlbəttə ki, 2010-cu ildə keçirdiyimiz toplantıdan bəri baş vermiş əsas dəyişikliklərdən biri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpə etməsidir. 1990-cı illərin əvvəllərində torpaqlarımız işğal edilmişdir və bu da humanitar fəlakətə yol açmışdır. 1990-cı illərin əvvəllərində bizim 1 milyon qaçqın və məcburi köçkünümüz var idi. O vaxt əhəlimiz 8 milyon idi, beləliklə, hər səkkiz nəfərdən biri məcburi köçkün, evsiz, işsiz, yaşamaq üçün heç bir maddi imkan olmayan idi. Bu, həqiqi humanitar fəlakət idi və biz tək qal-

səti müxtəlif sahələrə, o cümlədən enerji sahəsinə, Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən, Xəzərdə hasil olunan qazın Avropa bazarlarına çıxaran boru kəmərlərinin çəkilməsinə milyardlarla vəsaiti cəlb etməyə imkan yaratmışdır.

Bu, həqiqətən böyük səylər diplomatiya, siyasi münasibət, qonşularla yaxşı münasibətlər, qonşuların qonşusu ilə əlaqələr, maliyyələşmə, yaxşı nüfuz və güclü iqtisadiyyat tələb edirdi. Beləliklə, həmin meyarlar toplusu hazırda Azərbaycana mühüm enerji təchizatçılarından birinə çevrilmək imkanı yaratdı.

Təbii qaz təchizatı ilə bağlı. Bu gün Azərbaycan boru kəməri ilə qaz təchizatının coğrafiyası baxımından birinci yerdədir. Biz təbii qazı 16 ölkəyə nəql edirik. Onların sayı

kimi, Azərbaycanı açıq dənizə çıxışı olmayan ölkədən beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevirməyə, güclü nəqliyyat infrastrukturunu qurmaq üçün coğrafiyamızdan bünövrə kimi istifadə etməyə çalışdıq. Çünki əlbəttə, coğrafiya önəmlidir. Lakin onun üzərinə infrastruktur əlavə etməsək böyük bir çəkisi olmur. Odur ki, bu gün Azərbaycandan keçən Şərqi Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizləri sayı artmaqda olan ölkələr üçün çox önəmli təchizat marşrutlarını təmin edir. Sadəcə, xəritəyə nəzər salsaq görürük ki, Azərbaycan Avropa və Asyanın arasında yerləşir. Coğrafi yerləşmə, əlbəttə ki, gündəlikdən asılı olaraq başağrısı da ola bilər, üstünlük də ola bilər. Bizə gəldikdə bu, təkcə bizim üçün yox, bir çox ölkələr üçün üstünlükdür. Bu gün artıq qeyd etdiyim ki-

sına gətirib çıxaracaqdır. Beləliklə, xarici borcun aşağı səviyyədə olması, əlbəttə ki, böyük üstünlükdür. Biz daha çox borc götürə bilirik, lakin bunu çox ehtiyatla edəcəyik. Buna baxmayaraq, bizim xarici valyutada olan ehtiyatlarımız xarici borcumuzu demək olar ki, 20 dəfə üstələyir. Hesab edərəm ki, bu göstəriciyə görə Azərbaycan çox sabit maliyyə vəziyyəti, balanslaşdırılmış büdcəsi olan aparıcı ölkələrdən biridir və bu hal reytingimizi investisiya reytinginə qaldıran "Moody's" və "Fitch" kimi aparıcı reyting agentlikləri tərəfindən dəyərləndirilir. Onların verdiyi proqnoz müsbət və sabitdir. Beləliklə, iqtisadi inkişafımızla bağlı hər hansı bir çətinlik görmürük və irimiqyaslı sosial proqramlarımız da buna uyğundur. Ötən bir neçə ildə əhəlimizin demək olar ki, 30 faizindən çoxunu

mışdıq. Müharibə cinayətlərini və Xocalı soyqırımını törətmiş, bizim şəhər və kəndlərimizi dağıtmış, işğal olunmuş ərazilərdə urbisid törətmiş Ermənistanla qarşı sanksiya tətbiq olunmadı. Hər gün sanksiyalardan danışılır - sanksiyalar və yenə də sanksiyalar. Haradasa hər hansı bir hadisə baş verən kimi dərhal sanksiyalar tətbiq olunur. Lakin Ermənistanla qarşı heç kəs sanksiyalar tətbiq etmədi və bu, ikili standartların, həmçinin bəyan edilən qondarma dəyərlərlə real siyasət arasındakı fərqin açıq təzahürüdür. Əgər beynəlxalq hüquq pozduğuna, suveren dövlətin ərazilərini işğal etdiyinə və müharibə cinayətləri törətdiyinə görə Ermənistanla qarşı sanksiyalar tətbiq edilseydi, iki ölkə arasında münaqişə bu qədər uzun sürməzdi.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Ermənistanın işğalçı qüvvələrinin xalqımıza və şəhərlərimizə qarşı törətdiklərini heç vaxt unutmayaçağıq

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Bu münaqişə təxminən 30 il davam etdi və bu illər ərzində çoxsaylı nəticəsiz, sonsuz və mənasız danışıq raundları aparıldı. Həmin danışıqlara himayədarlıq edənlərin yalnız bir məqsədi var idi - torpaqlarımızı əbədi olaraq Ermənistanın işğalı altında saxlamaq. Sülhün təmin edilməsi və ərazilərimizin azad olunması mandatını daşıyanların məqsədi məhz bundan ibarət idi. Mən ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrini - BMT Təhlükəsizlik Şurasının üç daimi üzvü olan Fransanı, Rusiyanı və Amerika Birləşmiş Ştatlarını nəzərdə tuturam. Təsəvvür edin, bu ölkələr Ermənistanı Azərbaycan ərazilərini azad etməyə məcbur edə bilməzdi-lərmi? Əlbəttə ki, edə bilmədilər. Sadəcə bunu istəmədilər. Onlar torpaqlarımızı Ermənistanın işğalı altında qalmasını istəyirdilər. Bu, onların birgə qərarı idi. Lakin biz bu planları dəyişdirdik.

Danışıqlar prosesinin ilkin mərhələsində böyük ümidlərimiz var idi. Mən 2003-cü ildən Prezident kimi fəaliyyət göstərirdim və 17 il ərzində, dediyim kimi, sonradan nəticəsiz olduğu aydın olan bu danışıqlarda iştirak etdim, sülh yolu ilə həll variantı tapmağa və böyük dövlətləri həqiqətin bizim tərəfimizdə olduğuna inandırmağa çalışdım. Biz deyirdik: "Haqq bizim tərəfimizdədir. Biz işğala məruz qalmışıq. Xəritəyə baxın, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bizim

nın işğalçı qüvvələrinin xalqımıza və şəhərlərimizə qarşı törətdiklərini heç vaxt unutmayaçağıq. Onların 65 məscidi dağıtmasını, xalqımızın dini hissələrini təhqir etmək məqsədilə məscidlərdə, o cümlədən donuz saxlamalarını heç vaxt unutmayaçağıq. Biz Xocalı soyqırımını da heç vaxt unutmayaçağıq. Lakin gələcəyə baxmağı bacarmalıyıq. Biz qisasımızı döyüş meydanında aldığımız və bu, kifayətdir. Müharibə dayanmalı idi və onu dayandıran da biz olduq. Güclü tərəf olaraq biz müharibəyə son qoyduq və sülh təklif etdik. Beləliklə, bu gün sülh artıq realıqdır.

Ərazilərimizi azad etdikdən dərhal sonra genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma proqramına başladım. Bu gün artıq Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə təxminən 90 min insan yaşayır, çalışır və təhsil alır. Müxtəlif infrastruktur və yaşayış layihələrinin həyata keçirilməsi üçün dövlət büdcəsindən 15 milyard ABŞ dollarından artıq vəsait ayrılıb. Bütün maliyyə mənbələri nəzərə alındıqda isə azad edilmiş ərazilərə yönəldilən ümumi investisiyaların həcmi 17 milyard ABŞ dollarına yaxındır.

Hazırda genişmiqyaslı infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Bunlara su anbarları, su kanalları, elektrik stansiyaları, artıq istifadəyə verilmiş beynəlxalq hava limanları, tunnel və körpülər daxildir. Azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulması istiqamətində bizim səylərimizi dəstəklədiyinə görə İslam İnkişaf Bankı Qrupuna minnətdarım. Bu gün bu məsələ hökumətimizin əsas prioritetlərindən biridir, lakin yeganə prioritet deyil. Əminəm ki, Qrup çərçivəsində aparılan müzakirələr zamanı bu mövzular geniş şəkildə nəzərdən keçiriləcək.

Mən yalnız gələcəyə dair bir neçə prioritet istiqaməti xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Onlardan biri, qeyd etdiyim kimi, bağlıdır. Biz Azərbaycanı daha da güclü nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevirməyə davam etməliyik. Məqsədimiz Azərbaycan ərazisindən daşınan yüklərin həcmi iki

dəfə artırmaqdır. Hazırda bu göstərici təxminən 14-15 milyon ton təşkil edir və biz bu rəqəmi ikiqat artırmağı hədəfləyirik. Əlbəttə, bunun hamısı yalnız bizim əsli deyil. Bu, həm geosiyasi vəziyyətdən, həm də regiondakı ümumi şəraitdən asılı olacaq. Lakin bunlar bizim planlarımızdır.

Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı planlarımız da tam aydındır. Kənd təsərrüfatının inkişafına dair bu yaxınlarda qəbul edilmiş dövlət proqramı çərçivəsində əsas istehlak məhsulları üzrə maksimum özünütəminatmə səviyyəsinə nail olmağı planlaşdırırıq. Suvarma sahəsinə gəldikdə, İslam İnkişaf Bankının su kanalları və su anbarlarının tikintisinə verdiyi dəstək sayəsində fermerlər su ehtiyatlarına daha geniş çıxış əldə edə-cəklər və məhsuldarlıq əhəmiyyətli dərəcədə artacaq.

Bərpaolunan enerji də böyük potensiala malik sahələrdən biridir. Artıq beynəlxalq və yerli şirkətlərlə imzalanmış müqavilələr 2032-ci ilədək ölkəmizə 8 gigavatt həcmində Günəş və külək enerjisi istehsal gücünü qazandıracaq. Bu, minimum göstəricidir. Söhbət niyyət protokollarından deyil, artıq imzalanmış konkret müqavilələrdən gedir və bu rəqəm gələcəkdə daha da artacaq. Hazırda biz ötürücü xətlərin yaradılmasına və enerji ixracı istiqamətində çalışırıq, çünki qeyd etdiyim kimi, bu qədər enerjiyə ehtiyacımız olmayacaq. Buna görə də enerjiyə ehtiyacı olan bazarlara,

ilk növbədə, Avropaya enerji ötürülməsini təmin edəcək infrastruktur üzərində işləyirik. Hamıya məlumdur ki, Avropanın uzun illər ərzində elektrik enerjisinə böyük ehtiyacı olacaq.

Bütün bunlar, həmçinin bir çox digər istiqamətlər strateji prioritetlərimiz sırasında yer alır. Əminəm ki, planlarımızın böyük hissəsi artıq auditoriyanın diqqətinə çatdırılıb. Vaxtınızı çox almaq istəmirəm. Bir daha Azərbaycanı ev sahibi ölkə kimi seçdiyinizə, bizimlə bir yerdə olduğunuza və göstərdiyiniz dəstəyə görə minnətdarlığımı bildirir, illik Toplantıların uğurla keçməsinə arzulayıram. Çox sağ olun.

Sonra İslam İnkişaf Bankı Qrupunun sədri Məhəmməd Süleyman Əl-Casir və iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov çıxış edib.

Daha sonra tədbirdə "Qarabağ suvarma kanalının yenidən qurulması" layihəsi üzrə Çərçivə (Kredit) sazişi, "Qarabağ suvarma kanalının yenidən qurulması" layihəsi üzrə Qrant Sazişi və "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və İslam İnkişaf Bankı arasında Azərbaycan Respublikası üçün Uzv Ölkə Tərəfdaşlıq Strategiyasının hazırlanmasına dair Anlaşma Memorandumu" imzalanıb.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Müdafiə Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Tibb İdarəsində hərbi, hüquq-mühafizə və digər müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının

Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyası, Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunları, Ədliyyə Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Dövlət Mühafizə Xidməti, Dövlət Sərhəd Xidməti, Dövlət Gömrük Komitəsi, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti, Əmək və Əhalinin Sosial Mü-

Müdafiə Nazirliyinin Tibb İdarəsində müşavirə keçirilib

dafiyəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin həkim mütəxəssisləri iştirak ediblər.

Müdafiə Nazirliyinin Tibb İdarəsinin rəisi tibb xidməti polkovniki Anar İsmayılov qonaqları salamlayaraq vətəndaşların və hərbi qulluqçuların tibbi şəhadətləndirilməsi prosesinin müasir dövrün tələblərinə, tibb elminin nailiyyətlərinə və qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə uyğun təkmilləşdirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Aparılan müzakirələr zamanı "Hərbi-həkim ekspertizası haqqında Əsasnamə"yə dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı qurumların rəyləri dinlənilib və vahid yanaşmaya əsaslanan təkliflər paketinin hazırlanması istiqamətində fikir və mülahizələr səsləndirilib.

Bununla yanaşı, dövlət qurumlarının tibbi ekspert komissiyalarının nümayəndələri tərəfindən irəli sürülən təkliflər ümumiləşdirilib, normativ tənzimləmələrin daha səmərəli, şəffaf və müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi istiqamətində əsas yanaşmalar

müəyyən edilib.

Qeyd edək ki, müşavirə hərbi tibbi ekspertiza sahəsində yeni baxışların formalaşdırılması, qabaqcıl təcrübələrin nəzərdən keçirilməsi və vahid ekspert yanaşmasının müəyyən edilməsi baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi Qazaxıstan Respublikasına işgüzar səfər edib

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kerim Vəliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Qazaxıstan Respublikasında işgüzar səfərdədir.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, səfər çərçivəsində general-polkovnik K.Vəliyev Qazaxıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Kanış

Abubakirov ilə görüş keçirib.

Tərəflər Azərbaycan ilə Qazaxıstan arasında münasibətlərin tarixi dostluq, qardaşlıq və strateji tərəfdaşlıq prinsiplərinə əsaslandığını vurğulayaraq, iki ölkənin hərbi qulluqçularının iştirakı ilə keçirilən birgə təlimlərin şəxsi heyətin peşə hazırlığının yüksəldilməsi, qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi və ordularımız arasında əməkdaş-

lığın daha da möhkəmləndirilməsinə mühüm töhfə verdiyini qeyd ediblər.

Görüşdə ölkələrimiz arasında hərbi əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri, regional təhlükəsizlik məsələləri, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Qazaxıstan tərəfi Azərbaycan-Qazaxıstan hərbi əməkdaşlığının inkişafına verdiyi mühüm töhfəyə görə general-polkovnik K.Vəliyevi "Hərbi əməkdaşlığın inkişafına verdiyi töhfəyə görə" medalı ilə təltif edib.

* * *

Qazaxıstan Respublikasında işgüzar səfərdə olan Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kerim Vəliyev iyunun 18-də Astana şəhərində keçirilən Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) iştirakçı dövlətlərinin Silahlı Qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin növbəti

iclasında iştirak edib.

İclasdan əvvəl nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri "Vətən Müdafiəçiləri" abidəsini ziyarət edərək abidənin önünə əkilil qoyub, qəhrəmanların xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Komitənin növbəti iclasında MDB məkanında hərbi əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması, habelə qarşılıqlı maraq do-

ğuran digər məsələlər ətrafında ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

İclasda çıxış edən Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kerim Vəliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi bərpa edildikdən sonra Cənubi Qafqazda yaranan hərbi-siyasi vəziyyət və tarixi ədalətə əsaslanan yeni reallıq, habelə Avrasiya təhlükəsizliyi haqqında danışıb.

Azərbaycan ilə Türkiyə hərbi logistika sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirir

"Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahı arasında 17-ci Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Hərbi Dialog İclası"nın Protokoluna əsasən, ölkələrimiz arasında hərbi logistika sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyinin Logistika Baş İdarəsində tədbir keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Türkiyə Respublikasının qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün, eləcə də hər iki qardaş ölkənin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət himnləri səsləndirilib.

Plana uyğun olaraq qonaqlara Vətən müharibəsində logistika sahəsində qazanılmış təcrübələrə dair təqdimatlar verilib.

Tədbirdə ölkələrimiz arasında qardaşlıq münasibətlərinin regionda sülh və sabitliyə töhfə verdiyi xüsusi qeyd olunub.

Tərəflər şəffaflaşmış döyüş meydanında logistikanın həlledici rolunu müzakirə edib, strateji xəbərdarlıq, kritik zəifliklər və avtonom təminat dövrü mövzularında fikirlərini bölüşüblər.

Müharibə zamanı qidalanma və su təchizatı,

maddi-texniki vəsaitlərin daşınması, texniki qulluq bölmələrinin fəaliyyəti və yaralıların təxliyəsi, həmm-camaşırxana şəraitinin yaradılması, eləcə də digər təminat mövzuları ətrafında müzakirələr aparılıb.

Həmçinin qonaqlar hərbi hissələrdən birində Azərbaycan Ordusunda əşya və ərzaq təminatının təşkili sahəsində görülən işlərlə tanış olublar.

Sonda tədbirin yekunlarına dair işçi protokolu imzalanıb, qarşılıqlı hədiyyələr təqdim edilib, iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Türkiyə Milli Təhlükəsizlik Şurası Cənubi Qafqazda sülh, sabitlik və əməkdaşlığın gücləndirilməsi səylərini müzakirə edib

Türkiyə Milli Təhlükəsizlik Şurası (MTŞ) Ankarada keçirilən iclasda digər məsələlərlə yanaşı, Cənubi Qafqazda sülhün, sabitliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə yönəlmiş son prosesləri müzakirə edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın sədrliyi ilə keçirilən MTŞ iclasının yekunlarına dair yayılan bəyanatda bildirilib.

İki saat davam edən müzakirələr zamanı iştirakçıların regionda terror təhlükəsinin aradan qaldırılması istiqamətində görülən işləri də qiymətləndiriblər.

"Ölkənin və qonşu dövlətlərin terrorizmin ağır yükündən, o cümlədən Türkiyə üçün təhlükə yaradan PKK, İŞİD və FETÖ terror təşkilatlarından azad edilməsi istiqamətində qəti iradə bir daha təsdiqlənib", - deyərək MTŞ-nin bəyanatında vurğulanıb.

Şərqi Aralıq dənizindəki vəziyyət kontekstində Türkiyənin Kipr üzrə qərarın ölkə kimi kəprli türklərin təhlükəsizliyinin və rifahının təmin olunmasına yönəlmiş siyasətə sadiqliyi bir daha ifadə edilib. İclas iştirakçıları Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin hüquq və mənafelərinə xələf gətirə biləcək cəhdlərin, eləcə də Şərqi Aralıq dənizində mövcud sülhün mühitini pozmağa yönələn addımların qarşısının alınmasının vacibliyi barədə ortaq mövqə sərgiləyiblər.

İran ətrafındakı vəziyyət də müzakirələrin əsas mövzularından biri olub.

Tehran və Vaşinqton arasında əldə olunan razılaşmalardan məmnunluq ifadə olunub, dialog prosesini pozmağa yönələn cəhdlərə qarşı qətiyyətli mövqə nümayiş etdirilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

Bəyanatda Ankaranın regionda davamlı sülh və sabitliyin təmin olunmasına yönəlmiş səylərə fəal töhfə verməyə hazır olduğu qeyd edilib.

Ukraynadakı vəziyyətə toxunan Türkiyə Milli Təhlükəsizlik Şurası münasibətinin daha da kəskinləşməsinin və qonşu regionlara, xüsusilə də Qara dəniz hövzəsinə yayılmasının qarşısının alınması üçün bütün tərəfləri ədalətli və dayanıqlı sülhün bərqərar edilməsi istiqamətində təxirəsalınmaz addımlar atmağa çağırıb.

Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimov 7 fevral 1988-ci ildə Biləsuvar rayonunun Əliabad kəndində, zəhmətkeş ailədə dünyaya göz açmışdı. Ailənin ortancıl övladı olan Mübariz uşaqlıq illərindən dürüstlüyü və fiziki gücü ilə həmyaşıdlarından seçilirdi. 1994-cü ildə doğma kəndində şəhid Malik Piriyevin adına orta məktəbin birinci sinfinə getmiş, 2005-ci ildə oranı uğurla başa vurmuşdur. Məktəb illərində müəllimlərinin və yoldaşlarının böyük rəğbətini qazanan Mübariz, idmanın boks növü ilə də məşğul olurdu. Lakin onun daxilində idman uğurlarından daha böyük bir sevgi - Vətən torpaqlarını işğaldan azad görmək arzusu böyüyürdü.

2005-ci ildə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılan Mübariz Daxili Qoşunların Xüsusi Təyinatlı böliyündə atıcı əsgər kimi xidmətə başlayıb. Xidmət etdiyi dövr ərzində nümunəvi davranışı və yüksək döyüş hazırlığı ilə seçilirdi. 2007-ci ildə xidmətini başa vurduqdan sonra müəyyən müddət mülki işlərdə çalışsa da, cəbhədən gələn xəbərlər, torpaqlarımızın düşmən tapdağı altında qalması onu olduqca narahat edirdi. Nəhayət, 2009-cu ilin avqustunda könüllü olaraq yenidən orduya qayıtdı və "Gizir hazırlığı kursu"nu bitirərək ön cəbhəyə, Tərtər istiqamətinə yola düşdü.

2010-cu il iyunun 18-dən 19-na keçən gecə gizir Mübariz İbrahimov qəlbindəki sonsuz Vətən eşqi və intiqam hissi ilə heç kimə xəbər vermə-

Milli Qəhrəmanlarımız Ölümsüzlüyə addım atan qəhrəman

Azərbaycan xalqının çoxəsrlik tarixi hər zaman Vətəni canından əziz bilən, torpaq uğrunda canını fəda etməyə hazır olan oğulların qəhrəmanlıqları ilə zəngindir. Bu şanlı tarixin müasir səhifəsini öz qanı ilə yazan bir sima var: Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimov. O, təkcə bir əsgər deyil, bütöv bir xalqın qürur mənbəyinə və yenilməzlik rəmzinə çevrilmiş müasir dövrün əfsanəsidir. Mübarizin 22 illik qısa, lakin şərəfli ömrü gələcək nəsillər üçün əsl vətənpərvərlik məktəbidir.

dən xidmət etdiyi bölmədən ayrıldı. O, iki ordu arasındakı minalanmış sahəni təkbaşına, böyük bir peşəkarlıqla keçdi. Məqsədi tək idi: düşməne gözləmədiyi yerdən ağır zərbə vurmaq və xalqının qisasını almaq.

Mübariz Ermənistan silahlı qüvvələrinin Çaylı kəndində yerləşən bölməsinə qəfildən basqın etdi. Birinci həmlədə düşmənin çoxsaylı əsgər və zabitini məhv edən qəhrəman, onların öz silahlarını ələ keçirərək mövqelərini darmadağın etdi. Düşmən qorxu və vahimə içində idi, çünki qarşılarında bütöv bir taborun deyil, cəmi bir Azərbaycan əsgərinin dayandığını təsəvvür belə edə

bilmirdi. Mübariz təkbaşına düz 5 saat boyunca erməni əsgərləri ilə qeyri-bərabər döyüş apardı. Səhər saatlarında, düşmənin köməkçi qüvvələrinin gəlməsindən sonra o, qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə ucaldı.

Şəhadətindən sonra onun cibindən valideynlərinə ünvanlandığı son məktub çıxır. Sadə və səmimi fikirlərlə yazılmış bu sətirlər hər bir azərbaycanlının qəlbine toxunmağı bacarır.

"Canım atam və anam. Məndən sarı darıxmayın. İnşallah, cənnətdə görüşəcəyik. Mənim üçün bol-bol dua edin. Vətənin dar günündə artıq ürəyim dözmür. Allaha xatir

bunu etməliyəm. Ən azından ürəyim sərnilik tapar... Şəhid olanadək bu şərəfsizlərin üzərinə gedəcəyəm. Şəhid olsam ağlamayın, əksinə, sevinin ki, o mərtəbəyə ucaldım... Vətən sağ olsun!"

Məktubda yazılanlar da göstərirdi ki, Mübariz bu addımı kor-koranə deyil, şüurlu şəkildə, canından çox sevdiyi torpaq və xalq naminə atmışdı. Onun bu müqəddəs vəsiyyəti gənclərimiz üçün ən böyük and yerinə çevrildi.

Ermənistan tərəfi Mübarizin nəşini düz 141 gün boyunca Azərbaycana qaytarmaqdan boyun qaçırdı. Lakin dövlətimizin qətiyyətli addımları nəticəsində 6 noyabr 2010-cu ildə

qəhrəmanımızın nəşi Vətənə gətirildi və Bakı şəhərində, İkinci Fəxri xiyabanda böyük izdihamla dəfn olundu.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimova ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verildi. Dövlət başçısı onun göstərdiyi bu rəşadətli yüksək qiymətləndirərək qeyd etmişdi ki, Mübariz təkbaşına döyüşərək düşmən ordusunun mənəvi-psixoloji dayaqlarını sarsıtdı.

Mübariz İbrahimovun 2010-cu ildə yandırdığı intiqam məşəli sönmədi. Onun haqq savaşı uğrunda mübarizəsini Azərbaycan əsgəri Zəfərlə taclandırdı. 2020-ci ilin sentyabrında başlayan Vətən müharibəsində minlərlə Azərbaycan əsgəri "Mübariz kimi döyüşəcəyik!" deyərək irəli atıldı. Şuşada, Xankəndidə, Laçında və işğaldan azad edilmiş digər bütün torpaqlarımızda dalğalanan üçrəngli bayrağımızda Mübariz İbrahimovun və onun kimi minlərlə şəhidimizin pak ruhu yaşayır.

Mübariz İbrahimov cismən cəmi 22 il yaşadı, lakin mənəvi olaraq xalqımızın qəlbində əbədi bir ömür qazandı. Nə qədər Azərbaycan xalqı var, Mübariz kimi oğullar unudulmayacaq, onların qəhrəmanlıq dastanı nəsilən-nəslə ötürülərək hər zaman qürurla anılacaqdır. Vətən sənə minnətdardır, şanlı qəhrəman!

Hüsnüyyə NƏSİROVA
"Azərbaycan Ordusu"

Culfada şəhid Hafis Qasimovun xatirəsinə həsr olunmuş kitabın təqdimat mərasimi keçirilib

Culfa rayon Mədəniyyət Sarayında Culfa rayonunun Camaldın kəndindən olan şəhidimiz Hafis Cavanşir oğlu Qasimovun əziz xatirəsinə həsr olunmuş "Şəhid leytenantın ömür yolu" adlı kitabın təqdimat mərasimi olub.

Mərasimdə şəhid ailələri, Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi qulluqçuları, Daxili İşlər Nazirliyinin, Culfa rayon İcra Hakimiyyətinin və ictimaiyyətin nümayəndələri, prokurorluq orqanlarının əməkdaşları və digər qonaqlar iştirak edəblər.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

"Naxçıvan Şəhid Ailələri" İctimai Birliyinin sədri, şəhid Amin Gülməmmədovun atası Mais Gülməmmədov, şəhid Emin Sadiqovun anası Gülşad

xanım çıxış edərək, istər 44 günlük Vətən müharibəsində, istərsə də digər döyüş əməliyyatlarında və postmüharibə dövründə qəhrəmancasına əbədiyyətə qovuşmuş övladlarımızın adlarının əbədiləşdirilməsi istiqamətində atılan bu cür addımları yüksək qiymətləndiriblər. Çıxış edən şəhidin doğmalarına dərin hörmət və ehtiramını çatdıraraq, kitabın müəllifinə öz təşəkkürlərini bildiriblər.

Daha sonra şəhid Hafis Qasimovun Hərbi liseyde bölük komandiri olmuş, Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun zabiti Naib Cəfərov çıxış edərək nəşrin əhəmiyyəti ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. Zabit diqqətə

çatdırıb ki, liseyde təhsil alanlar 44 günlük Vətən müharibəsində əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmiş, şəhidlik zirvəsinə yüksələnlər də olmuşdur. Zabit Hafisin Hərbi liseyde təhsil aldığı illərdə öz mehribanlığı, dərslərinə olan xüsusi diqqəti və yüksək məsuliyyəti ilə həmyaşıdlarından seçildiyini vurğulayıb. O, qeyd edib ki, Hafis hərbi sirlərə dərin yiyələnmək üçün böyük aktivlik göstərir, maraqlandığı mövzularda tam məlumat əldə edənə qədər səylə çalışırdı. Dostcanlılığı və komandir heyətinin verdiyi tapşırıqları qətiyyətlə, dəqiqliklə yerinə yetirməsi ilə yadda qalan Hafis Qasimovun Vətən müharibəsində göstərdiyi şücaət hər bir gəncə örnəkdir. Zabit N.Cəfərov qəhrəman şəhid haqqında işıq üzü görün bu kitabın gənc nəsillər üçün mühüm bir tarixi fakt olduğunu bildirib.

Mərasimin davamında şə-

hid Hafis Qasimovla çiyin-çiyinə vuruşmuş döyüş yoldaşı baş leytenant Əkbər Rəhimov onunla bağlı xatirələrini bölüşüb. O, həm təhsil illərində, həm də cəbhə xəttində aralarında olan səmimi dostluq münasibətlərindən və şəhidimizin döyüşdə göstərdiyi rəşadətindən bəhs edib.

Culfa rayon İcra Hakimiyyəti aparatının Vətən müharibəsi iştirakçıları və şəhid ailələri ilə işin təşkili şöbəsinin müdiri Ruslan Cəfərov, Ceyhun Bayramov, şəhidin orta məktəbdə və Hərbi liseyde təhsil aldığı illərdə ona dərs deyən müəllimləri Hafis Qasimovla bağlı yaddaşlarında qalan dəyərli anları bölüşüblər. 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan oğullarının göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan danışdı.

Rəsmi hissədən sonra mərasim Culfa rayon Mədəniyyət Evinin və şəhər tam orta məktəb kollektivinin hazırladığı

bədii kompozisiya ilə davam edib.

Mərasimin sonunda şəhidin valideynləri Cavanşir bəy və Nigar xanım çıxış edərək, övladlarının xatirəsinə göstərilən bu yüksək ehtirama görə tədbir iştirakçılarına və kitabın müəllifi İsmayıl Ağayevə dərin minnətdarlıqlarını ifadə edəblər.

Daha sonra müəllif çıxış edərək, ötən ilin sentyabrından qələmə almağa başladığı kitab haqqında geniş məlumat verib. Nəşrin ərsəyə gəlməsində əməyi keçən hər kəsə minnətdarlığını bildirib, şəhidin qardaşı Nəcmi Qasimova göstərdiyi xüsusi dəstəyə görə təşəkkür edib.

Təqdimat mərasimi xatirə fotosunun çəkdirilməsi ilə başa çatıb.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Naxçıvan Şəhid Ailələri"
İctimai Birliyinin
mətbuat katibi

Tarix yazan oğullar

Şəhid İbrahim Vəlizadənin xatirəsi yad edilib

İkinci Qarabağ müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalan leytenant Vəlizadə İbrahim Səməd oğlunun doğum günü münasibətilə Şərur rayon Şəhidlər xiyabanında anım tədbiri keçirilib. Tədbirdə Şərur rayon İcra Hakimiyyətinin, Da-xili İşlər Nazirliyinin və ictimaiyyətin nümayəndələri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatları, Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Komandanlığının idarə heyəti, respublikanın digər bölgələrindən gəlmiş şəhid ailələri, müharibə iştirakçıları, şəhidin ailə üzvləri və yaxınları iştirak ediblər.

Əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan

can Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirdə çıxış edən Şərur rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Cəferov şəhid İbrahim Vəlizadənin şərəfli hayat

və döyüş yolundan, Vətən müharibəsində göstərdiyi qəhrəmanlıq nümunələrindən danışmış, onun igidliyinin Azərbaycan gəncləri üçün vətənpərvərlik örnəyi olduğunu vurğulayıb.

Daha sonra İbrahim Vəlizadə ilə bir hərbi hissədə xidmət etmiş və döyüş yoldaşı olmuş Qurbanəli İsmayılov şəhidimizlə bağlı xatirələrini bölüşüb. Şəhidlərimizin Vətən qarşısında göstərdiyi misilsiz xidmətlərdən danışan Q.İsmayılov cəsur zabitimizin əziz xatirəsinin xalqımızın qəlbində daim yaşayacağını bildirib, şəhidin ailəsinə dərin hörmət və ehtiramını ifadə edib.

Mərasimdə çıxış edən digər iştirakçılar 44 günlük Vətən müharibəsində İbrahim kimi qəhrəman oğullarımızın 30 ilə yaxın torpaq həsrətinə son qoyduqlarını vurğulayaraq, on-

ların xalq və Vətən qarşısında göstərdikləri fədakarlıqların heç vaxt unudulmayacağını qeyd ediblər.

Anım tədbirində şəhidin atası şəhid ailələrinə göstərilən ali diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dərin minnətdarlığını bildirib.

Çıxışların ardından İbrahim Vəlizadənin Şərur rayon Şəhidlər xiyabanında ucaldılmış büstü önünə əklil və gül dəstələri düzülüb, onun əziz xatirəsi ehtiramla yad edilərək ruhuna dualar oxunub. Tədbir şəhidin xatirəsinə açılmış ehsan süfrəsi ilə davam edib.

Qeyd edək ki, İbrahim Vəlizadə 11 iyun 1998-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Vərməziyar kəndində anadan olub. Hərbi

xidmət borcunu şərəflə yerinə yetirən zabit, 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsində Murovdağ istiqamətində gedən ağır döyüşlərdə fəal iştirak edib. Həmin döyüşlərdə itkin düşən İbrahim Vəlizadəyə aparılan axtarış tədbirlərindən sonra rəsmi şəhid statusu verilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə o, ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub. Hazırda Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyinin Vətən müharibəsi fondunda şəhidin hərbi forması, şəxsi sənədləri və fotosəkilləri qorunur.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Naxçıvan Şəhid Ailələri"
İctimai Birliyinin
mətbuat katibi

Tikdim ki, izim qala...

Fatehlərə meydan oxuyan Əlincə qalası

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Lakin qalanın kim tərəfindən inşa olunduğu və dəqiq tarixi ilə bağlı yekun və qəti fikir mövcud deyil, bu barədə müxtəlif mülahizələr və versiyalar vardır.

Ümumiyyətlə, tədqiqatçıların böyük hissəsi onun yaşının 2000 ildən çox olduğunu və əsasının VII əsrdən əvvəl, Qafqaz Albaniyası dövründə qoyulduğunu qeyd edirlər. Qala rəsmi qeydiyyatda VII-IX əsrlərə aid memarlıq abidəsi kimi göstərilir.

Əlincə qalası yüzillər boyu Yaxın Şərqi müxtəlif hakim sülalələrinə xidmət etsə də, tarixdə daha çox Atabəylər dövlətinin sığınacaq və xəzinə yeri kimi tanınmışdır. Dövrünün ən güclü hərbi qüvvələrini belə məğlubiyyətə uğradan bu qala böyük sərkərdə Əmir Teymur da heyretə gətirmişdi. Tarixi mənbələrdə Teymurun Əlincə qalasına dörd yürüş etdiyi məlumdur.

Əlincə qalası on ildən artıq müddətdə hərbi yürüşlərə müqavimət göstərmiş, uzun sürən mübarizədən sonra 1401-ci ildə Teymurilər dövlətinə təslim olmuşdur. Bu müdafiə istehkaminin dözümlülüyünü

araşdırmaq məqsədilə müharibədən sonra Əmir Teymur şəxsən Əlincə qalasına qalmışdır.

Atabəylərin hökmranlığı dövründə Əlincə qalası hökmdar ailəsinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində istifadə olunub.

Şəmsəddin Eldənin hakimiyyəti dövründən etibarən Atabəylər dövlətinin baş xəzinəsi Əlincə qalasında saxlanılmışdır. Sonrakı dövrlərdə qalada Atabəy hökmdarlarının sifarişi ilə saraylar və yarıdımçı binalar inşa edilmiş, qala divarlarının zəif yerləri möhkəmləndirilmiş, bürclər və səngərlər tikilmişdir.

Qalaya su çəkilişi mümkün olmadığından qədimdən istifadə edilən ibtidai, lakin səmərəli üsul tətbiq olunmuşdur. Qayaların üzərində oyulmuş şırımlar və kiçik arxlar vasitəsilə yağış suları axaraq qaya hovuzlarında toplanırdı. Beləliklə, Əlincə qalasının müdafiə qüvvələrinin əsas qərargahı məhz burada yerləşmişdir.

Qalanın ən yüksək nöqtəsində onun içqalası yerləşir. Yerli əhali tərəfindən "Şah taxtı" adlandırılan bu hissə qalanın ən mühüm strateji məkanlarından biri hesab olunur. Tarixi mənbələrə görə vaxtilə hökmdarların və müdafiə qüvvələrinin əsas qərargahı məhz burada yerləşmişdir.

Qədim istehkamin bəndləri

ətraf kəndlərdən gətirilmiş iri daşlar və bişmiş kərpicdən inşa edilmişdir. Bu gün də qalanın şimal yamacında yarım-dairəvi bürclərə malik üç müdafiə divarının, qərb yamacında isə səkkiz divarın qalıqları qorunub saxlanılır.

Əsasən şimal, şimal-qərb və cənub-qərb olmaqla üç əsas hissədən ibarət olan Əlincə qalasında bölmələr arasında hərəkət daş pillələr vasitəsilə təmin edilirdi. Möhkəm müdafiə divarları və sıldırım qayalar qalanı əsrlər boyu alınmaz istehkama çevirmişdir.

Qalanın yuxarı hissəsində aparılan araşdırmalar zamanı yaşayış və ictimai binalara aid xarabalıqlar, bünövrə daşları, eləcə də yüksək keyfiyyətli seladon saxsı qab parçaları aşkar edilmişdir. Tədqiqatçıların fikrincə, bu qablar Azərbaycana Böyük İpek Yolu vasitəsilə Çindən gətirilmişdir ki, bu da Əlincə qalasının orta əsrlərdə mühüm ticarət və mədəni əlaqələrə malik olduğunu göstərir.

Hazırladı:
Emil MURADLI
"Azərbaycan Ordusu"

Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutda "Azərbaycan dilini öyrənirik" adlı tədbir keçirilib

Milli Müdafiə Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutda təhsil alan hazırlıq kursunun dost dövlətlərdən olan kursantların iştirakı ilə "Azərbaycan dilini öyrənirik" adlı tədbir keçirilib.

Milli Müdafiə Universiteti xə-

bər verir ki, tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd dost dövlətlərdən olan kursantların Azərbaycan dilini daha dərinləndirməsinə dəstək olmaqla, ölkəmiz haqqında biliklərini genişləndirmək, multikultural dəyərlərin təbliği ilə yanaşı, müxtəlif xalqların nümayen-

dələri arasında dostluq münasibətlərinin və qarşılıqlı etimad mühitinin daha da gücləndirilməsinə töhfə vermək olub.

Tədbirdə çıxış edənlər Azərbaycan dilinin öyrənilməsinin xarici kursantların ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti, milli-mənəvi dəyərləri və hərbi təhsil mühiti

ilə daha yaxından tanış olmalarında mühüm rol oynadığını qeyd edərək dilin müxtəlif xalqlar arasında qarşılıqlı anlaşmanın, dostluğun və səmərəli əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsində əsas vasitələrdən biri olduğunu vurğulayıblar.

Tədbir çərçivəsində əcnəbi

kursantlar Azərbaycan dilində hazırladıkları çıxışlar, şeirlər və təqdimatlarla əldə etdikləri bilik və bacarıqları nümayiş etdiriblər.

Daha sonra kursantlar arasında Azərbaycan dili üzrə intellektual bilik yarışması - viktorina keçirilib.

Azərbaycan Ordusunda hərbişədirilmiş kros üzrə birincilik keçirildi

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisinin müvafiq əmrinə əsasən, Milli Müdafiə Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzinin bazasında hərbişədirilmiş kros üzrə birincilik keçirildi.

Əvvəlcə komandalara yarış ardıcılığını müəyyən etmək üçün püşkatma mərasimi keçirildi. Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi polkovnik Cavid Ağayev komanda rəhbərləri ilə birlikdə birinciliyə cəlb olunan idmançıların tərkibini elan etdi. İştirakçı komandalara yarışın şərtləri və təhlükəsizlik qaydaları çatdırıldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi, Azərbaycan Respublikası

Polkovnik C.Ağayev bildirdi ki, yarışa cəlb olunan komandalarda müxtəlif qoşun növlərindən gələnlər. "İdmançılar yarışın qayda və tələblərini mənimsədikləri üçün nəzərdə tutulmuş bütün maneələri yük-

mançıları fəallıq göstərsələr də, növbəti mərhələdə Hərbi Hava Qüvvələri komandasının təmsilçiləri vaxt hesabı ilə bütün rəqibləri geridə qoydular. Baş leytenant Afsəddin Ədalət oğlu Əlizadə təyin

idmançı təmsil edir. Onlar tam döyüş komplekti ilə təchiz olunaraq təyin olunmuş məsafəni ən qısa zamanda keçməlidirlər. Yarış bitdikdən sonra fərdi qaliblər və komandalara bəlli olacaq".

Yarışa hazırlıqlı gələn komandalardan "İstehkamçılar" mübarizədə qələbəni təmin etmək üçün çalışsalar da, daha hazırlıqlı komandalara onları qısa xal fərqi ilə geridə qoydu. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu çavuş Rahib Əzizov dedi ki, o, yarışa ciddi hazırlaşmışdır. "Ümid edirdim qalib gələcəyəm. Yarışın qayda və tələblərini pozmadan məsafəni qət etdim. Amma düşündüyüm kimi olmadı. Qalib gələn idmançı dostlarımı təbrik edirəm".

Yarış davam etdikcə daha güclü idmançılardan müəyyən edilirdi. Xüsusi Təyinatlı Qüv-

daha çox sevindiğini çöhrəsindən sezmək olurdu. Komandaya yüksək xal gətirən digər hərbi qulluqçu gizir Faqət Quliyev də birinciliyin fərdi ikincisi oldu.

Azərbaycan Ordusunda keçirilən hərbişədirilmiş kros üzrə birincilik başa çatdı. Hakimlər əvvəlcə fərdi qalibləri, daha sonra isə komandalara üzrə yerləri müəyyən etdilər.

Hərbişədirilmiş kros üzrə yarış başa çatdıqdan sonra qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi. Polkovnik Cavid Ağayev bildirdi ki, birincilik gərgin və əzmkar mübarizə şəraitində keçdi.

Qalib idmançılara medallar, birinci yerə çıxan komandanın kapitanına kubok, ikinci və üçüncü yerə çıxan komanda rəhbərlərinə diplomlar təqdim olundu. Sonda idmançılar xatirə şəkli çəkdirdilər.

nın Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra hərbişədirilmiş kros yarışının birinci mərhələsinə start verildi.

11 komanda birincilik uğrunda mübarizədə iştirak etdilər. Yarışın şərtlərinə əsasən, idmançılar döyüş təchizatı ilə 3 km məsafəni qət etdilər. Onlar yarışın tələblərinə uyğun müxtəlif məsafələrdə avtomatdan hədəfə daha tez və dəqiq atəş açmaqla birinci olmağa çalışdılar. Hərbişədirilmiş kros yarışının qaydalarına uyğun olaraq hakimlər tərəfindən fərdi və komanda yerləri müəyyən edilməli idi.

sək səviyyədə aşaraq, fərdi birinciliyi təmin etməyə çalışdılar. Sonda komanda üzvlərinin fərdi qaydada topladıqları xallar hesablanacaq və komanda hesabına yazılmaqla komandalara üzrə yerləri müəyyən ediləcək. İdmançılar döyüş təchizatı ilə əvvəlcə 3 km məsafəni qət etdikdən sonra 200 metr məsafədə yerləşən hədəfə avtomatdan tək-tək 3 ədəd güllə ilə atəş atacaqlar. İştirakçılar 500 metr qaçışdan sonra əl qumbarasını atıb daha 1 km məsafəni qaçaraq finiş xəttini keçməlidirlər".

İlk mərhələdə Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutun id-

onmuş məsafəni hədəfə dəqiq atəş açmaqla və əl qumbarasını təyin edilmiş dairəyə atmaqla bütün rəqiblərini üstələdi.

Yarışı idarə edən hakimlərdən polkovnik-leytenant Ramiz Qasimov hərbişədirilmiş kros üzrə birinciliklə bağlı fikirlərini bizimlə bölüşdü. "Bu idman növü üzrə hər il Azərbaycan Ordusunda birincilik keçirilir. Bu il də komandalara birinciliyə ciddi hazırlaşdılar. Komandalara rütbəsindən və vəzifəsindən asılı olmayaraq yüksək nəticələr əldə etmiş təcrübəli idmançılardan formalaşdırılıb. Hər komandanı 4 nəfər

vələr və Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutun komanda üzvləri digər komandalara geridə qoya bildilər. Lakin yarışın bitməsinə az qalmış Hərbi Hava Qüvvələri komandasının üzvləri bütün rəqiblərini üstələyərək birinci yeri təmin etdilər. Bununla da Hərbi Hava Qüvvələrinin idmançıları hərbişədirilmiş kros üzrə yarışda komandalara birinci yerə çıxardılar. Baş leytenant Afsəddin Əlizadə hələ kursant olarkən idmana böyük maraq göstərməyə başlayıb. Onun heyatında uğurları çox olub. Lakin bugünkü qələbəyə görə onun

Fərdi qaliblər üzrə:

1-ci yer - Afsəddin Ədalət oğlu Əlizadə
2-ci yer - Faqət Zayom oğlu Quliyev
3-cü yer - Zamiq Mayıs oğlu Qasimov.

Komandalara üzrə:

1-ci yer - Hərbi Hava Qüvvələri
2-ci yer - Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr
3-cü yer - Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitut.

Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Hərbi hüquq

Hərbi qulluqçuların statusu haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

I Bölmə Ümumi müddəalar

Maddə 3. Hərbi qulluqçu statusunun əldə edilməsi və itirilməsi

Vətəndaşlar Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinə çağırıldıqları, könüllü qayda və ya bağlaşma üzrə Silahlı Qüvvələrdə xidmətə daxil olduqları, toplanışlara çağırıldıqları, hərbi təhsil müəssisələrinə daxil olduqları gündən hərbi qulluqçu statusu əldə edir və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində xidmətdən buraxıldıqları, hərbi hissənin siyahılardan çıxarıldıqları, hərbi təhsil müəssisələrindən çıxarıldıqları və ya kənar edildikləri, toplanışı başa çatdırdıqları gündən bu statusu itirirlər.

Maddə 4. Hərbi qulluqçular tərəfindən hərbi xidmət vəzifələrinin icrası

1. Hərbi qulluqçuların hüquqlarının, vəzifələrinin və məsuliyyətinin məzmunu və

həcmi onların hərbi xidmət başında olub-olmadığından asılıdır.

2. Hərbi qulluqçular hərbi xidmət vəzifələrini faktik yerinə yetirdikləri bütün hallarda, o cümlədən döyüş, əməliyyatlarında iştirak edərkən, təlimlərdə, döyüş növbəsində (döyüş xidmətində), gündəlik və qarnizon növbələrində, toplanışlarda, ezamiyyətlərdə olarkən, xidmət yerinə gedib-gələrkən və başqa hallarda hərbi xidmət başında sayılırlar. Zərurət olduqda hərbi qulluqçu komandirin (reis)in əmri ilə və ya öz təşəbbüsü ilə istənilən vaxtda və istənilən yerdə öz vəzifələrinin icrasına başlamalıdır.

3. Hərbi qulluqçular Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq vətəndaşlar barəsində hakimiyyət səlahiyyəti alaraq hərbi xidmət vəzifələrini icra edərkən hakimiyyət nümayəndələri sayılırlar. Bu şəraitdə onlara tabe olmamaq və qəsd etmək Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə məsuliyyətə səbəb olur.

Hərbi terminlər Delimitasiya və demarkasiya

Dövlət sərhədləri hər bir ölkənin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün əsas göstəricilərindən biridir. Sərhədlərin dəqiq müəyyənləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi dövlətlərarası münasibətlərdə mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu prosesdə delimitasiya və demarkasiya anlayışları xüsusi yer tutur.

Delimitasiya iki dövlət arasında sərhəd xəttinin hüquqi və siyasi baxımdan müəyyənləşdirilməsi prosesidir. Bu zaman tərəflər xəritələr, arxiv sənədləri, tarixi materiallar və beynəlxalq hüquq normaları əsasında sərhədin haradan keçdiyini razılaşdırırlar. Başqa sözlə desək, delimitasiya sərhədin xəritə üzərində müəyyən edilməsidir.

Delimitasiya prosesi dövlətlər arasında aparılan danışıqlar nəticəsində həyata keçirilir. Tərəflər əldə olunan razılaşmaları müvafiq sənədlərlə rəsmiləşdirirlər. Bu mərhələ sərhəd məsələlərinin hüquqi əsaslarını formalaşdırır və sonrakı işlər üçün zəmin yaradır.

Delimitasiyadan sonra növbəti mərhələ demarkasiya adlanır. Demarkasiya müəyyən edilmiş sərhəd xəttinin yer üzərində, yəni, ərazidə işarələnməsi prosesidir. Bu zaman sərhəd nişanları, dirəklər, lövhələr və digər xüsusi göstəricilər quraşdırılır.

Sadə dillə ifadə etsək, delimitasiya sərhədin xəritədə çəkilməsi, demarkasiya isə həmin sərhədin ərazidə nişanlanması deməkdir. Bu iki proses bir-birini tamamlayır və dövlət sərhədlərinin dəqiq müəyyən olunmasına xidmət edir.

Beynəlxalq təcrübədə delimitasiya və demarkasiya dövlətlər arasında sabitliyin, qarşılıqlı etimadın və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır. Sərhədlərin dəqiq müəyyənləşdirilməsi gələcəkdə yarana biləcək anlaşmazlıqların qarşısının alınmasına kömək edir.

Beləliklə, delimitasiya və demarkasiya dövlət sərhədlərinin müəyyənləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi prosesinin iki əsas mərhələsidir. Bu anlayışlar beynəlxalq münasibətlərdə, sərhəd təhlükəsizliyinin təmin olunmasında və dövlətlərin ərazi bütövlüyünün qorunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Hazırladı:
Emil MURADLI
"Azərbaycan Ordusu"

İ d m a n

Azərbaycan taekvondoçuları klublararası Avropa çempionatının qalibi olublar

Bosniya və Herseqovinanın Sarayevo şəhərində taekvondo üzrə klublararası Avropa çempionatı keçirilib.

Yarışda Azərbaycanı təmsil edən idmançılar uğurlu çıxış edərək 2 qızıl, 3 gümüş və 1 bürünc medal qazanıblar.

Aydan Hüseynova (36 kq, "İrəvan" TK) və Rada Əsəd (44 kq, "Mübariz" TK) fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar.

İslam Quluzadə (33 kq, "Alpman" TK), Gökalp Çilingir (40 kq, Nərimanov RİK) və Renad Zülfiqarlı (+57 kq, "Alov" TK) yarışı gümüş medalla başa vurublar.

Əkbər Tağıyev (+30 kq, "Atlet" TK) isə bürünc medal qazanıb. Azərbaycan klub təmsilçiləri ümumi komanda hesabında bütün rəqiblərini qabaqlayaraq birinci yeri tutub və çempionatın kubokunu qazanıblar.

Dünya çempionatı: Kanada Qətəri 6 cavabsız qolla məğlub edib

Kanada yığması dünya çempionatının qrup mərhələsinin ikinci turunda Qətər millisini 6:0 hesabı ilə darmadağın edib.

Vankuverdə keçirilən oyunda qolları Kayl Larin, Conatan Devid (3), Natan Saliba və Məhəmməd Əl-Mannai (öz qapısına) vurublar. Qətər yığması görüşü doqquz nəfərlə başa vurub.

B qrupunda Kanada 4 xalla liderdir. Eyni xala malik İsveçrə ikinci pillədə qərarlaşıb. Bosniya və Herseqovina ilə Qətərin aktivində isə hərəyə 1 xal var.

Azərbaycanın 13 cüdoçusu Avropa Kubokunda mübarizə aparacaq

İyunun 20-21-də Almanyanın paytaxtı Berlində cüdo üzrə gənclər arasında Avropa Kuboku keçiriləcək. Azərbaycan yarışda 6 çəki dərəcəsində 13 cüdoçu ilə təmsil olunacaq.

Kubokda Məhəmməd Rüstəmli, Rəsul Əlizadə, Rəyal Qayıbov, Anar Quliyev (hamısı 60 kq), Zeyd Ələsgərov, Sadiq İsgəndərli (hər ikisi 66 kq), Hüseyn Şahmarlı, Özqan Quliyev, Əli Hüseynov (hamısı 73 kq), Məhəmməd Ağakışiyev (81 kq), Tunar Fərzəliyev (100 kq), Sübhan Axundov və Cavidan Məsimov (hər ikisi +100 kq) qüvvələrini sınayacaqlar. Heyətə gənc oğlanlardan ibarət yığmanın məşqçisi Elxan Rəcəbli rəhbərlik edəcək.

Qeyd edək ki, beynəlxalq turnirdə 38 ölkədən 485 idmançı mübarizə aparacaq. Yarışın ədalət təmsilçiləri arasında Azərbaycan Cüdo Federasiyasının hakimlər heyətinin üzvü, "B" kateqoriyalı beynəlxalq dərəcəli hakim Bəhriyyə Hüseynova da yer alacaq.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyənin "HÜRJET" reaktiv təlim təyyarələrinin Türk Ulduzları akrobatika komandası ilə qrup uçuşu həyata keçirilib

Türkiyənin aviasiya tarixində ilk dəfə olaraq ölkənin yerli və milli imkanları ilə hazırlanan iki "HÜRJET" reaktiv təlim təyyarəsinin Türk Ulduzları akrobatika komandası ilə səmada birgə qrup uçuşu həyata keçirilib.

Bununla bağlı Türkiyə Respublikasının Prezident Administrasiyasının Müdafiə Sənayesi Baş İdarəsinin rəsmi sosial media hesabında paylaşım edilib.

Türkiyə müdafiə sənayesinin çatdığı səviyyəni simvolizə edən bu uçuşun tarixi hadisə kimi dəyərləndirildiyi məlumat "On təyyarə, tək ürək" şüarı ilə paylaşılıb.

İdarədən bununla bağlı verilən açıqlamada deyilir: "Yerli və milli imkanlarla hazırlanan "HÜRJET"-in Türk Ulduzlarımızla eyni səmada uçuşması mühəndisliyimizin və aviasiya sahəsində çatdığımız səviyyənin göylərdəki imzasıdır. Türk Ulduzlarımızı, "HÜRJET" komandamızı, TUSAŞ ailəmizi və bu tarixi uğurda əməyi olan bütün əməkdaşlarımızı təbrik edirik".

Paylaşım dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin "Sığmazam" qəzəlinə bəstələnən musiqi ilə təqdim edilib.

Moskvaya son iki ilin ən kütləvi dron hücumu edilib

Moskvaya son iki ilin ən kütləvi dron hücumu edilib. Rusiya paytaxtının səmasında hava hücumundan müdafiə qüvvələri (HHMQ) tərəfindən təxminən 180 dronun vurulduğu bildirilir.

HHMQ-in işi davam etdirilir. Moskva meri Sergey Sobyenin sözlərinə görə, dronlardan birinin qalıqlarının düşdüyü "Sadovod" ticarət mərkəzi ərazisində binalardan birinə kiçik ziyan dəyib. Xəsarət alan olmayıb və təcili yardım xidmətləri hadisə yerində işləyir.

Dron hücumu səbəbindən Domodedovo və Vnu-kovo hava limanlarında təyyarələrin gəlişi və uçuşuna müvəqqəti məhdudiyətlər tətbiq edilib. Moskvanın Kapotnya rayonunda da nəqliyyatın hərəkəti qismən məhdudlaşdırılıb.

Rusiya Müdafiə Nazirliyi bildirib ki, hava hücumundan müdafiə sistemləri bir gecə ərzində ölkənin 17 bölgəsi üzərində 555 dronu ələ keçirib və məhv edib.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Kapitan Mehdiyev Ramin Ramin oğluna verilmiş MN № 0053226 nömrəli zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş leytenant Məmmədzadə Murad Hikmət oğluna verilmiş MN № 0057984 nömrəli zabitin şəxsi vəsiqəsi və № A-019424 nömrəli şəxsi jeton itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gizir Ağazadə Murad Hüseyn oğluna verilmiş SQ № 0026487 nömrəli, gizir Əlişanov Tofiq Mirzəcan oğluna verilmiş SQ № 0031782 nömrəli və kiçik gizir Quliyev Elçin Elimdar oğluna verilmiş SQ № 0030847 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları kiçik çavuş Tahirov Arif Şafiq oğluna verilmiş AD № 0030037 nömrəli, kiçik çavuş Quliyev Əmrax Habil oğluna verilmiş AD № 0045870 nömrəli, əsgər Şirinov Elman Haman oğluna verilmiş AD № 0034032 nömrəli, əsgər Zeynalov Nahid Sahib oğluna verilmiş AD № 0009381 nömrəli, əsgər Səfərquliyev Famil Faid oğluna verilmiş AD № 0060748 nömrəli, əsgər Adayev Elşad Elşən oğluna verilmiş AD № 0057058 nömrəli, əsgər Qurbanov Azadxan İlham oğluna verilmiş AD № 0019178 nömrəli, əsgər Rəhmətov Məclis Piri oğluna verilmiş AD № 0038315 nömrəli, əsgər İskəndərov Radik Mayıl oğluna verilmiş AD № 0023253 nömrəli, əsgər Məmmədov Şükür Akif oğluna verilmiş AD № 0063040 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədov Gəncalı Cavanşir oğluna verilmiş MV № 035885 nömrəli və Mədətov Şəmistan İmdat oğluna verilmiş MV № 056597 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Redaktor

mayor
Ceyhan CƏFƏRLİ

Telefon

Müdafiə Nazirliyinin
Hərbi Nəşriyyatı üzrə növbəti:
(012) 404-76-22

Ünvanımız

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Sərq" hərbi şəhərciyi

Qəzetin hesabı

2 saylı Xəzinədarlıq
Kod: 200189
VÖEN: 1500444791

"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirilərək həftədə iki dəfə (III və VI günlər) Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Nəşriyyatının mətbəəsində hazırlanmış diapozitivlərdən çap olunur. Təqdim edilən olyazmalara rəy verilir, müəllifə qaytarılır. Qəzeti Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsindən (www.mod.gov.az) oxuya bilərsiniz.

Növbətçi

kapitan
Fuad CƏFƏROV

Lisensiya № 361

Sifariş № 595
Nüsxə 3653